

Стандард 05. - Курикулум

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Наставни предмет:	Србистика и структурализам				
Ознака предмета: D2021					
Број ЕСПБ: 7					
Наставници:	Ковачевић М. Милош, Милосављевић Милић М. Снежана, Станојевић Ј. Веран, Живковић Р. Душан				
Статус предмета:	О				
Број часова активне наставе	Теоријска наставе: 2	Студијско истраживачки рад:		7	
Предмети предуслови	Нема				
1. Образовни циљ:					
Упознавање и продубљивање знања о структуралистичким теоријама и њиховој примени у српском језику					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Оспособљеност за употребу структуралистичког мишљења у поимању језика и тумачењу књижевних дела.					
3. Садржај/структура предмета:					
<p>А) Женевска школа- де Сосирове идеје о језику, класични структурализам, сватање језика као система знакова, дихотомије, синхронијска проучавања језика. Њени одјеци у србистици.</p> <p>Б) Прашка школа: Трубецкој и оснивање фонологије, теорија фонеме, бинарне опозиције, Јакобсонова дистиктивна обележја. Њени одјеци у србистици.</p> <p>В) Глосемантичари: основне идеје Л. Хјелмслева, принципи глосематике (емпиризам, дедукција и иманентност), фигуре плана израза и плана садржаја (плерема и кенема), типови зависности у језичкој структури. Њени одјеци у србистици.</p> <p>Г) Деленденцијалисти: Тенијерова школа; статичка и динамичка синтакса; нова подела на врсте речи; глагол као централна синтаксичка категорија; појам валентности; валентност и рекција; допуна и додаток; регенс и депенденс; нуклеус и сателит; типологија фраза: представљање односа зависности путем стема. Њени одјеци у србистици.</p> <p>Д) Дистрибуционисти : Блумфидова структуралистичка школа у њени следбеници, анализа корпуса, супституција и дистрибуција, фонолошка и морфолошка испитивања. Њени одјеци у србистици.</p> <p>Е) Генеративна граматика: лингвистика као грана когнитивне психологије, радикалан прекид са бихевиоризмом, дубинске и површинске структуре, језичка способност и говорна делатност, трансформациона граматика, теоријске консеквенце генеративизма. Њени одјеци у србистици.</p> <p>Утицај Руског формализма на рађање структурализма у проучавању књижевности. Њени одјеци у србистици.</p> <p>Идеја структуре књижевног дела.</p> <p>Прашки структурализам (Јакобсон, Мукаржовски).</p> <p>Француски структурализам (Ролан Барт)</p> <p>Књижевност и антропологија (Клод Леви Строс)</p> <p>Структурализам и тумачење књижевних дела. Форма и структура. Микро и макроструктуре. Структура знака. «Мислити у опозицијама».</p> <p>Структурализам у антропологији, психоанализи, марксизму.</p> <p>Структурализам и семиотика (Лотман, Успенски)</p> <p>Примена критеријума свих наведених структуралистичких школа на корпус српскога језика и књижевности.</p>					
4. Методе извођења наставе:					
Вербално-текстуална (Усмено излагање, разговор, рад на тексту)					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Активност у току предавања		Да	20.00	Писмени испит	
Семинарски рад		Да	40.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор	Назив		Издавач	Година
1,	Кристал, Д.	Кембричка енциклопедија језика		Београд : Нолит	1996
2,	Ивић, М.	Правци у лингвистици, XX век		Београд	1990
3,	Фердинанд де Сосир	Курс опште лингвистике		Сремски Карловци-Нови Сад : Издавачка књижарница Зорана Стојановића	1996
4,	Чомски, Н.	ГраMATИКА и ум		Београд : Нолит	1979
5,	Јакобсон, Р.	Лингвистика и поетика		Сажвежђа	1966
6,	Хјелмслев, Л.	Пролегомена теорији језика		Загреб : ГЗХ	1980
7,	Михаљевић, М.	Генеративна синтакса и семантика		Загреб	1998

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ, ФИЛОЛОШКО-УМЕТНИЧКИ ФАКУЛТЕТ
34000 КРАГУЈЕВАЦ, ЈОВАНА ЦВИЈИЋА ББ

Акредитација студијског програма-докторске
академске студије Докторске академске студије
докторске академске студије
српског језика и
књижевности

ФИЛУМ

Стандард 05. - Курикулум

Литература				
Р.бр.	Аутор	Назив	Издавач	Година
8,	Helbig, W./ Schenkel, W.	Wörterbuch zur Valenz und Distribution deutscher Verben, стр.9-74	Leipzig	1969
9,	Engel, Ulrich	Deutsche Grammatik	Heidelberg	2004
10,	Мразовић, П./З. Вукадиновић	Граматика српскохрватског језика за странце	Нови Сад	1990
11,	Helbig, Gerhard	Probleme der Valenz- und Kasustheorie	Tübingen	1992
12,	Петронијевић, Божинка	Komparativphrase im Serbischen und Deutschen, у :Српски језик, година X, свеска 1-2, стр. 136-161	Београд	2005
13,	Калер, Џонатан	Структуралистичка поетика		1998
14,	Иглтон, Тери	Књижевна теорија		1987
15,	Барт, Ролан	Књижевност. Митологија, Семиологија		1985
16,	Леви-Строс, Клод	«Структура и форма (размишљања о једном делу Владимира Пропа)», у: Владимир Проп, Морфологија бајке, 203-239.		.
17,	Милошевић, Никола	Филозофија структурализма		1980
18,	Петковић, Новица	Од формализма ка семиотици		1984